

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 71 0 Рс 387414 25 Рев
Бања Лука, 14.05.2025. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Јадранке Станишић, као предсједника вијећа, Тање Бундало и Сенада Тице, као чланова вијећа, у правној ствари тужитеља В.К. из Б.Л., [...], кога заступа пуномоћник Светозар Бајић, адвокат из Бање Луке, против тужене Републике Српске, коју заступа заступник по закону Правобранилаштво Републике Српске, Сједиште замјеника Бања Лука, ради утврђења дискриминације и исплате, одлучујући о ревизији тужитеља против пресуде Окружног суда у Бањој Луци број 71 0 Рс 387414 25 Рсж од 05.02.2025. године, на сједници вијећа одржаној дана 14.05.2025. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Бањој Луци број: 71 0 Рс 387414 22 Рс од 14.11.2024. године одбијен је тужбени захтјев тужитеља да се утврди да постоји дискриминација у погледу остваривања права на накнаду топлог obroка између тужитеља, као тужиоца Окружног јавног тужилаштва у Бањој Луци, са једне стране, у односу на остале буџетске кориснике у Републици Српској, те све остале запосленике у Републици Српској који нису буџетски корисници, као и у односу на носиоце тужилачке функције у ФБиХ (став 1. изреке). Одбијен је захтјев тужитеља да се обавезе тужена да му, на име накнаде материјалне штете/измакле користи за период од 01.09.2019. до 01.07.2022. године, исплати износ од 4.446,74 КМ, са законском затезном каматом (став 2. изреке). Тужитељ је обавезан да туженој надокнади трошкове поступка у износу од 750,00 КМ (став 3. изреке).

Другостепеном пресудом Окружног суда у Бањој Луци број 71 0 Рс 387414 25 Рсж од 05.02.2025. године жалба тужитеља је одбијена и првостепена пресуда потврђена. Одбијен је и захтјев тужитеља за накнаду трошкова састава жалбе у износу од 375,00 КМ.

Изјављеном ревизијом другостепену пресуду побија тужитељ због повреде одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права, са приједлогом да се побијана пресуда преиначи и тужбени захтјев усвоји или да се обје нижестепене пресуде укину и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

У одговору на ревизију тужена предлаже да се ревизија одбије као неоснована.

Ревизија није основана.

Предмет спора у овој парници је захтјев тужитеља: да се утврди да је тужена дискриминаторски поступала према тужитељу, у погледу остваривања права на накнаду топлог obroка, у односу на остале буџетске кориснике у Републици Српској, остале запосленике који нису буџетски корисници, као и у односу на носиоце тужилачке функције у Федерацији БиХ; да му се, на име топлог obroка, исплати накнада штете за период од 01.09.2019. до 01.07.2022. године у износу од 4.446,74 КМ, са припадајућом каматом.

Одлучујући о захтјеву тужитеља, по проведеном доказном поступку, првостепени суд је утврдио: да је тужитељ запослен у Окружном јавном тужилаштву у Бањој Луци, као окружни јавни тужилац; да тужитељу није исплаћивана накнада за топли оброк у траженом периоду; да је Уставни суд БиХ дана 24.03.2022. године донио одлуку број: У-18/21, којом је утврдио да Закон о платама и накнадама судија и јавних тужилаца у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“ број: 66/18 и 119/21) није у складу са Уставом БиХ, јер не садржи одредбе о накнади за топли оброк, те је наложио Народној Скупштини Републике Српске да најкасније у року од шест мјесеци од дана објављивања одлуке усклади наведени закон са чланом I/2 и II/4 Устава БиХ, чланом 14 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода, чланом 1. Протокола број 12 уз Европску конвенцију и чланом 26. Међународног пакта о грађанским и политичким правима; да је донесен Закон о платама и накнадама судија и јавних тужилаца („Службени гласник Републике Српске“ број: 56/22) гдје је чланом 2. став 2. регулисана накнада за топли оброк.

На темељу тих чињеница, налазећи да је тужба суду благовремено поднесена, нижестепени судови су закључили да је тужитељ дискриминисан у погледу исплате накнаде топлог obroка, да се предметна накнада може исплаћивати ретроактивно, па су позивом на одредбе члана 1, 3, 12. став 1, 13. став 4. и 15. став 1. Закона о забрани дискриминације („Службени гласник БиХ“ број: 59/09 и 66/16-у даљем тексту: ЗЗД), судили тако што су захтјев тужитеља усвојили.

Нижестепене пресуде су правилне и законите и ревизионим наводима нису доведене у озбиљну сумњу.

Према одредби члана 12. став 1. ЗЗД лице или група лица која су изложена било којем облику дискриминације овлаштени су да поднесу тужбу и траже (између осталог): тачка а) да се утврди да је тужени повриједио тужиочево право на једнако поступање, односно да радња коју је предузео или пропустио може непосредно довести до повреде права на једнако поступање (тужба за утврђење дискриминације); тачка ц) да се надокнади материјална и нематеријална штета узрокована повредом права заштићених овим законом (тужба за накнаду штете).

У смислу одредбе члана 2. став 1. ЗЗД, дискриминација је различито поступање, укључујући свако искључивање, ограничавање или давање предности утемељено на стварним или претпостављеним основама према било којем лицу, или групи лица и

онима који су с њим у родбинској или другој вези, на основу њихове расе, боје коже, језика, вјере ....., као и свака друга околност која има за сврху или посљедицу да било којем лицу онемогући или угрожава признавање, уживање или остваривање на равноправној основи, права и слобода у свим областима живота.

Ријеч „дискриминација“ значи „разликовање“, а у смислу садржаја напријед цитиране одредбе ЗЗД користи се за означавање недозвољеног разликовања људи – појединаца или група, на основу неког њиховог личног својства које представља дискриминацијски основ. Дискриминацијски основ је тужитељ дужан навести у чињеничним наводима тужбе, те је било да се ради о непосредној дискриминацији (члан 3. став 1. ЗЗД) или о посредној дискриминацији (члан 3. став 2. ЗЗД) дужан навести и компаратора (упоредника), лице или групу лица, које/која се налази у истој или сличној ситуацији као и лице које тврди да је дискриминисано по основу одређеног личног својства.

Тужитељ у овој парници захтјев за утврђење дискриминације темељи на наводима да је, као јавни тужилац Окружног јавног тужилаштва, због неплаћања предметне накнаде, дискриминисан у односу на остале буџетске кориснике у Републици Српској, запослене у Републици Српској који нису буџетски корисници и у односу на друге носиоце судске и тужилачке функције у БиХ, при чему се позива на одлуку Уставног суда БиХ број 18/21.

Наведена одлука Уставног суда БиХ број 18/21 од 24.03.2022. године, на коју се тужитељ позива и у ревизији, према садржају исте, се односи на оцјену усклађености Закона о платама и накнадама судија и јавних тужилаца у Републици Српској („Службени гласник БиХ“ број: 66/18 и 119/21, даље: ЗПН) са Уставом Босне и Херцеговине, у вези са напријед наведеним међународним прописима који се односе на забрану дискриминације, а њоме није утврђено да су судије и јавни тужиоци, као група лица, дискриминисани у смислу одредбе члана 2. ЗЗД, односно члана 14. Европске конвенције и члана 1. Протокола 12 уз Европску конвенцију. Стога, супротно ревизионим наводима, иста нема значај правно релевантног доказа за закључак да је тужитељ дискриминисан.

Тужитељ, тврдњу о непосредној дискриминацији у погледу остваривања права на наведену накнаду темељи на функцији коју обавља „јавни тужилац у Републици Српској“ и као компаратора наводи двије различите групе лица и то прву групу представљају остали запослени у Републици Српској, а другу групу представљају судије и тужиоци у Федерацији БиХ.

Основна разлика између тужитеља и првог упоредника се темељи на различитом статусу и природи конкретних професионалних и радних активности, обавезама и одговорностима. Рад јавног тужиоца (који је регулисан посебним прописима) и овог упоредника није исти, а различит рад, у складу са општеприхваћеним стандардима и принципима (легитимно) и на основу закона (легално) прате и различита примања која остварују по основу рада, Како непосредна дискриминација подразумијева неједнако поступање према једнакима, односно неповољније поступање према лицима или групи лица у истој или сличној ситуацији, то је овај компаратор неподобан (неодговарајући) за утврђивање дискриминације.

Законом о платама и другим накнадама судија и тужилаца у Федерацији БиХ („Службене новине федерације БиХ“ број 72/05, 22/09, 27/12, 55/13, 55/17 и 61/22), прописана је висина основне мјесечне плате судија и тужилаца (члан 2. и 3.), право на повећање плате у складу са повећањем просјечне нето плате у Босни и Херцеговини (члан 6.), те према одредби члана 6а. наведеног закона судије и тужиоци имају право на новчану накнаду за исхрану у току рада (топли оброк), у висини 1% просјечне нето плате исплаћене у Федерацији по задњем статистичком податку.

Одредбама ЗПН, који је релевантан за период из тужбе, прописана је основна мјесечна плата судија и тужилаца (члан 2. и 3.), право на повећање плате у складу са порастом просјечне мјесечне плате у Републици Српској (члан 6.), али не и право на предметну накнаду.

Кад се имају у виду наведене законске одредбе, према којима је основна плата за судије основних и окружних привредних судова била прописана у износу од 2.704.00 КМ и увећање у односу на просјечну плату у Републици Српској, те да право на предметну накнаду није прописано, као и да је према Закону о платама и другим накнадама судија и тужилаца у Федерацији БиХ, основна плата судије општинског суда износила 2.400,00 КМ, уз увећање у односу на просјечну плату у БиХ, те да су остваривали право на топли оброк, произлази да укупна примања која је остварио тужитељ у односу на тужиоце истог степена у Федерацији БиХ, нису била значајно различита.

Поред тога, ентитети Република Српска и Федерација Босне и Херцеговине обезбјеђују средства за плате судија и тужилаца, те су плате судија и тужилаца регулисане наведеним ентитетским законима, а у погледу регулисања права постоји широко поље слободне процјене надлежног законодавца када су у питању мјере економске политике.

Сходно наведеном да се закључити да разлика у третману тужитеља (који је јавни тужилац у Републици Српској) у односу на означеног компаратора (тужиоци у Федерацији БиХ), у погледу укупних примања по основу функције коју обављају, има легитиман циљ и објективно и разумно оправдање и да између употријебљених средстава и циља који се жели постићи постоји разуман однос пропорционалности, што искључује постојање дискриминације у смислу одредбе члан 5. тачка б) ЗЗД. Другачији закључак не може исходити ни позивање тужитеља на одлуку Уставног суда БиХ број 9/24 од 19.09.2024. године.

С обзиром да тужитељ није дискриминисан, то тужена, у смислу одредбе члана 154. став 1. Закона о облигационим односима ("Службени лист СФРЈ" бр. 29/78, 39/85 и 57/89 те "Службени гласник Републике Српске" бр. 17/93, 3/96, 39/03 и 74/04) није одговорна за штету због дискриминације, па тиме није основан захтјев за исплату утуженог новчаног потраживања по основу накнаде материјалне штете због неисплаћеног топлог obroка, како су то правилно закључили и нижестепени судови.

Потраживање накнаде топлог obroка представља право из радног односа, а суд у смислу одредбе члана 53. став 3. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09, 61/13 и 27/24- даље: ЗПП) није везан правним основом из тужбе. Међутим, према схватању овога суда, захтјеву тужитеља

за исплату предметне новчане накнаде ни по овом основу није могуће удовољити из разлога што право на топли оброк у спорном периоду није било прописано законом (ЗПН), па нема законског упоришта за налагање плаћања.

Из датих разлога, изјављена ревизија је одбијена, примјеном одредбе члана 248. ЗПП.

Предсједник вијећа
Јадранка Станишић

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Биљана Аћић